

Ett kråkdrama /

Lindberg, Gustaf,

59 C Br.

National Library
of Sweden

LINDBERG. GUSTAF

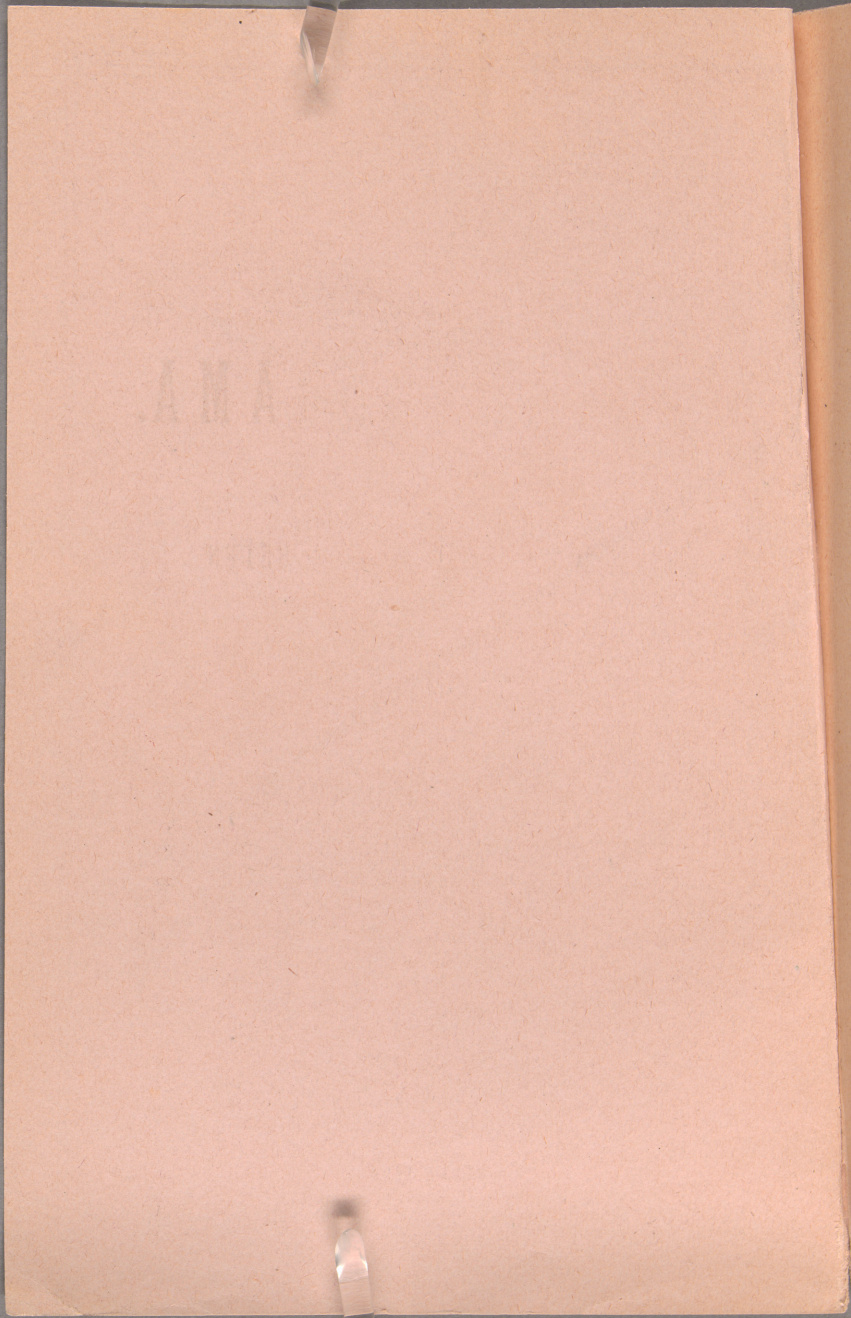
Romaner

Stry
1897
0

ETT KRÅKDRAMA

Ahlström & Cederberg Gefle.

ETT KRÅKDRAMA.

SKILDRA DT FRÅN VERKLIGHETEN

AF

AQUILA. -

= *Gust. Lindberg*

GÖFLE 1890.

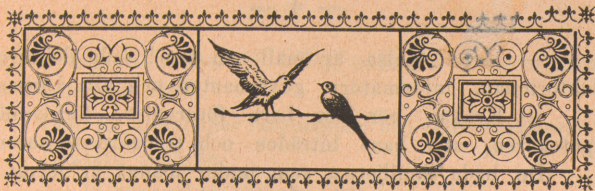
AHLSTRÖM & CEDERBERGS BOKTR.

ETT KRÅKDRAMA.

SKILDRADE AF EN VERRIKHETS

Krån en skyhög gran der ute på näset skådade hon först dagens ljus. Hon hade knappt hunnit titta ut ur redet, innan hon omhändertogs af menniskor, för att bibringas uppfostran och goda seder.

Nära intill hade doktor Recept och apotekaren Droppström sina bostäder, skilda endast genom en gemensam stor gårdsplan. Det var doktors yngste pojke, som fångade kråkan och tog henne i sin vård. Och hon erhöll namnet Kajsa, artade sig väl och blef snart hela familjens älskling, doktors nemligen, men deremot alls icke apotekarens.

Apotekaren hade en stor trädgård med sköna frukter och blommor af mångahanda slag. På gården mellan de båda bostäderna stod en vattenkonst med bassin, omgifven af blomstergrupper, der växterna prunkade i rikaste fågning. Här hade Kajsa sin bästa trefnad. Hon noppade af blommorna, drack af och badade sig i det klara vattnet.

— Det var doktors kråka och apotekarens vattenkonst och blommor,

— Hvad Kajsa är snäll och tam! sade doktorn, doktorinnan, informatorn, guvernanten och alla barnen.

— Kråkan gör oss bara förargelse! förklarade apotekaren, alla hans biträden och trädgårdsmästaren.

De båda familjerna, som under många år lefvat i allra bästa förhållande till hvarandra, började så småningom ej trifvas på samma tomt. Kråkan blef ett tvistefrö, ur hvilket misstankar och en viss osämja spirade upp.

— Om kråkan ej låter mina blommor vara i fred, så tar jag lifvet af henne, försäkrade apotekaren.

— Du låter bli det, ty jag sätter högt värde på Kajsa, förklarade doktorn.

— Nej, femton öre i skottpengar skall jag ha.

* * *

En vacker afton fram i röt månaden befans Kajsa liggande på marken, kippande efter andan och synbarligen i själtåget. Sådan fann henne en af doktors söner. Han lyfte henne från marken, sprang in på apoteket och ropade med af rörelse skälfvande stämma: motgift, motgift! Kajsa har blifvit förgiftad!

— Hvad för slags gift har hon fått? frågade provisorern.

— Jag vet inte!

— Ja, då kan jag inte hjälpa henne; — skicka efter djurläkarn.

— Hon dör. — Kajsa dör!

Och kråkan kolade vippen, gående till sällare jagtmarker.

Det blef sorg i doktors familj. Ej en blund kom under natten i ögonen. Men apotekaren, han jublade och var glad och likaså alla hans medhjelpare.

* * *

På morgonen var det en faslig uppståndelse inom Receptska huset. Der hölls nu ett formligt familjeråd.

Skulle man tåla sådant? Nej, nidingen borde erhålla en välförtjent näpst.

Och så tillkallades länsmannen och fjerdingssmannen.

Doktorn anförde:

— I går afton timade här en tilldragelse, som på det högsta upprört mig och min familj. Kajsa blef dödad, sannolikt genom förgiftning. Jag har tillkallat er, hr länsman, för att hålla polisundersökning, ty det gäller brott mot giftstadgan och strafflagen måste här tillämpas i all dess stränghet.

— Jag skall göra min pligt! Hvilka omständigheter föreligga, som gifva vid handen, att kråkan ej fått en naturlig död?

— Kajsa var kry under dagens lopp i går. Hon noppade af blommorna, doppade sig i bassinen och var munter och treflig, som vanligt. Hon flög omkring från tak till tak, från träd till träd, kraxade och föreföll vara helt belåten med sin verld. Så, vid pass half åttatiden på aftonen, flög hon upp på en ställning, flaxade ett ögonblick med vingarne, men slokade dem plötsligt och föll ned till marken, der den stackarn blef liggande, nästan såsom död. Det är sålunda allt för antagligt att Kajsa fått arsenik eller stryknin — symptomerna vid dödsfallet utvisa åtminstone så — och jag har också mina misstankar om hvilken det är, som föröfvat det nedriga dådet. Motgift begärdes nemligen på apoteket, men der erhöil man ej sådant, förmodligen derfor att Droppström önskade Kajsas död.

— Ja, sade länsmannen, saken förefaller verkligen misstänkt. Finnes här några, hvilka man tror, att de hafva sig något bekant om illgerningen?

— Jag har noga och allvarligt öfvertänkt allsammans, såväl föregående förhållanden mellan mig och Droppström som ock omständigheterna vid Kajsas död, och kommit till den öfvertygelse, att här måste före-

ligga en komplott, ej allenast mot Kajsa, utan äfven mot mig och hela min familj. Det har städse varit mitt bemödande, att hålla grannsämjan vid makt och därför har jag alltid gifvit efter för att undvika alla tvister, men nu kan jag det ej längre. Sanningen måste i dagen och den skyldige straffas, erhålla sin illgernings lön. Jag anhåller fördenskull, att af mig uppgifne personer, hvar för sig, höras, på det upplysning må i saken vinnas.

— Men, dristade länsmannen invända, vore det ej skäl, att jag först något forskade för att utleta sammanhanget, samla indicier och derigenom binda den äreför-gätne nidingen vid brottet?

— Nej, då jag är målsegare och hr länsman åklagare, anser jag, att förhöret får en högtidligare prägel, om fjerdingssmannen ex officio kallar hvar och en att inställa sig inför oss.

Och så skedde. Först hördes doktors yngste son.

— Här står nu, förklarade doktorn, den egentliga målsegaren, ty Kajsa var hans, men åklagaren tillåter väl mig, som gossens far, att föra hans talan?

— Vi skola först höra hvad gossen har att säga... Nå, min gosse, hvad har du att förkunna i den här saken?

Gossen, som var gripen af smärta öfver den lidna förlusten och äfven påverkades af stundens högtidlighet, kunde ej få fram ett enda ord, utan föll i konvulsivisk gråt.

— Tillåter åklagaren, att jag frågar gossen, att jag, så att säga, lägger några ord i hans mun? frågade doktorn.

— Åjo, var så god!

— Säg du Kajsa i går?

— Jaa!

— Säg du, om hon var frisk?

— Jaa!

- Såg du, att hon flög upp på ställningen?
— Jaa!
— Såg du, att hon föll ned derifrån?
— Jaa!
— Såg du, om hon då var sjuk?
— Jaa!
— Såg du, att hon dog?
— Jaa! (häftiga snyftningar).
— Åklagaren hör nu sjelf; — det är ju en bra sorglig tilldragelse för mig, gossen och hela familjen?
— Visserligen, visserligen!

Den döda kråkan låg på ett bord. Länsmannen frågade vidare:

- Är detta det dödade djuret?
— Ja, svarade doktorn, och det måste anses såsom husdjur, itby att det uppfostrats i min familj.
— Visserligen, visserligen! Men kan det också intygas, att det är samma kråka, i lifstiden benämnd Kajsa?

— Ja då, det är samma kråka, bedyrade gossen.

Härefter inkallades trädgårdsmästaren. Han påstod sig ingenting veta, rörande kråkans frånfalle. Doktor Recept och länsmannen intogo då imponerande ställningar och den förre utbrast:

— Kom ihåg, karl, att ni står inför den allvetande, inför mig och åklagaren!

— Ja, och inför den dödades kallnade stoft! Låt edert samvete tala! tillade länsmannen.

— Jag känner ej något om den fördömda kråkan, men fråga apotekarn; — han vet kanske bäst, hur det gått till.

— Jojo, jojo! Droppström vet nog hur det förhåller sig och vi skola väl ta det ur honom också.

Nu kom turen till en af provisorerna, gemenligen kallad Compositum. Han var liten och spenslig till växten, men tvärsäker i hållning och ordalag. Sedan

doktorn tillsagt honom hålla sig till sanningen och uppmanat honom tänka på sin framtid, började han förhöret, under det han pekade på kråkan.

— Vet ni hvad detta är för ett djur?

— Jo, det är en kråka, ser jag.

— Vet ni hvad denna kråka heter?

— Corvus cornix.

— Nej, Kajsa hette hon, under lifstiden.

— Jaså! — ja, jag har också haft en kråka, men henne kallade jag för Stina.

— Stå inte här och gör undanflykter, utan be-
känn! Har ni er något bekant om denna kråka?

— Om Kajsa eller Stina?

— Skämta inte med rättvisan! Kom ihåg med
vilka ni talar! Har ni något att omförmåla, rörande
Kajsas död?

— Jo, hon afled i går afton inne på apoteket.

— Af hvilken orsak?

— Af hvilken sjukdom, menar väl doktorn. Men
se det kan jag inte bestämma, för jag är inte djur-
läkare. Emellertid föreföll det mig, som skulle det
varit af — andnöd.

— Ni är dum, hr Compositum! Tror ni ej, att
Kajsa fått gift?

— Mycket möjligt, eftersom man begärde mot-
gift af mig, inne på apoteket.

— Nå, hvad svarade ni då?

— Skicka efter djurläkarn; — jag ger kråkan f-n!

— Hvarför lemnade ni ej motgift?

— Jag hade ej fått något recept, doktor Recept.

— Ni hade kunnat komponera ett sådant, pro-
visor Compositum.

— Nej, jag gjorde och gör en konst i hela kråkan.

— Har åklagarn noga antecknat dessa hr Compo-
situms uppgifter.

— Var lugn, doktor Recept, allt är rätt upptecknad.

Compositum fick afträda.

Informatorn hade vid tiden, en stund före Kajsas död, sett en karl med smygande steg skynda öfver gården. Han kunde dock ej uppgifva, om det var någon af hrr Droppström, Compositum eller trädgårdsmästaren, men han hade dragit sina misstankar, ty karlen föreföll så besynnerlig i sitt uppträdande.

Detta ger ytterligare stöd för mina misstankar, att det var någon af dessa tre, som vållat denna sorg och bedröfvelse, klagade doktorn.

Guvernanten hade intet annat att meddela, än att hon uppriktigt sörjde Kajsa, men hon kunde då ej tro hvarken hr Droppström eller hr Compositum om dådet, ty de voro hyggliga, ogifta karlar båda två och, vid hon yttrade detta, kastade hon en trånande, varm och fuktig blick på informatorn, hvarefter de två aflägsnade sig från förhöret.

Härefter hördes åtta personer, men dessa hade intet nytt att anföra. Kråkan hade varit lefvande, men gått all verdens väg, det var allt hvad de kunde intyga.

Till sist inkallades hr Droppström. Skinande af belåtenhet och glad i hägen trädde han in i doktors embetsrum, der polisundersökningen egde rum, och framstälde:

— Hvad står nu på, efter fjerdingzman Bötlund så högtidligt kallat mig hit?

Doktorn förargades ännu mer, då han varseblef apotekarens leende min, hvarför han också lät sin knutna hand med kraft falla i bordet.

— Du, Droppström, som är apotekare, borde åtminstone inse, att här föreligger ett brott, som alldeles icke är egnadt för gyckel. Du vet mycket väl, att Kajsa dödats genom förgiftning.

— Håhå! — Följer det straffarbete eller hals-
huggning, såsom vedergällning för mordet?

— Jaja, jaja!... Skämta inte!... Vi få väl
se, vi få väl se!

Jojo, jojo! Det dog en gris för mig i dag på
morgonen och i förgår gingo fem af mina bästa hönor
till högre rymder. Nu påkallar äfven jag länsmannen
för att hålla undersökning, rörande dessa dödsfall, så
sorgliga för mitt hus.

Länsmannen förklarade sig ej vara skyldig att
hålla någon undersökning om grisar och höns.

— Men om kråkor, — genmälde apotekaren.

Länsmannen blef ond.

— Här är icke fråga hvarken om kråkor, grisar
eller höns, utan om olofligt handhafvande af gift.

— Men kråkan spelar väl i alla fall hufvudrollen
i detta drama, sporde hr Droppström.

Förhöret är slut, förklarade länsmannen.

* * *

Ett så lydande protokoll uppsattes:

*Till K. M:ts befallningshafvande i Kråk-
vinkels län!*

*Sedan herr provinsialläkaren A. B. Receipt,
i dag på morgonen, hos mig gjort anmälan,
att ett honom tillhörigt djur förliden gårdags
afton helt hastigt aflidit, under förhållanden,
som gifva vid handen, att djuret blifvit bragt
om lifvet medels annans handåverkan, instälde
jag mig omedelbart i bemälde doktor Receipts
bostad för hållande af polisundersökning, hvar-
vid framgick:*

att, dels genom mina egna ögons vittnesbörd och dels genom den afhörde provisoren Compositums intygande, det ifrågavarande djuret var en kråka;

att denna kråka var indentisk med kråkan »Kajsa», tillhörig doktor Recept's yngste son, hvilkens talan, enär han ej hunnit myndig ålder, fördes af fadren, merbemälda doktor A. B. Recept, samt

att denna kråka helt plötsligt aflidit, antagligen till följd af förgiftning.

Då emellertid, innan åtal mot skuligen misstänkt person kan utföras, utronas bör, huruvida fall af förgiftning här föreligger eller ej, insändes härjente, under författningens försegling, ofvanberörde kråka under vördsam anhållan, det K. M:ts befallningshavande behagade henne till medicinalstyrelsen öfversända, i och för rättskemisk undersökning.

Fogelnäs den 9 augusti 1890.

C. D. Bönhas.

Länsman.

Riktigheten af protokollet intyga:

A. B. Recept.

Provinsiälläkare.

E. F. Böthund.

Fjerdingsman.

Och så sändes nu kråkan, som andra storheter ryktbar vorden först efter sin död, i väg för att undergå obduktion och undersökning. Men ej ett spår af gift förefans, hvarken stryknin, fosfor, blåsyra eller arsenik.

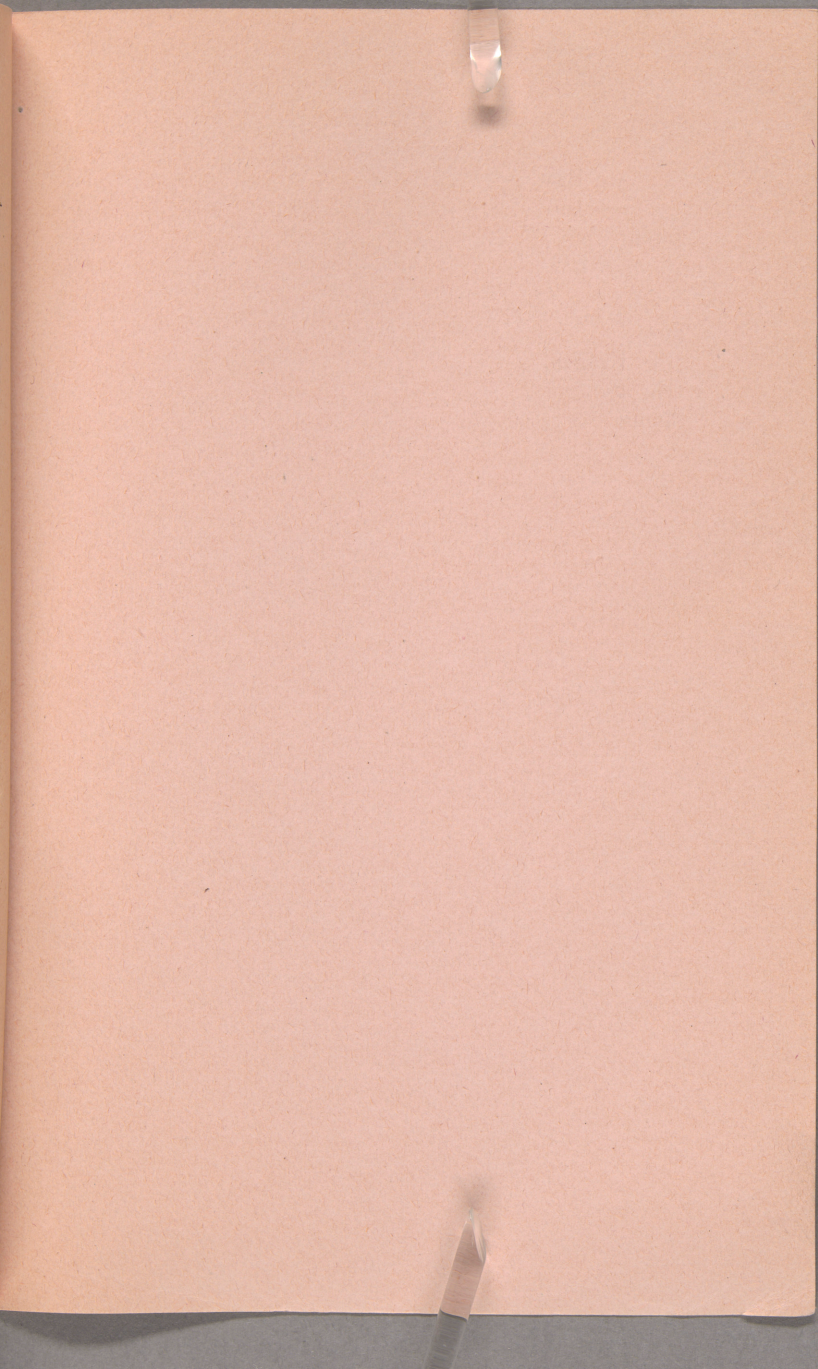
Allt blef åter godt och väl mellan herrar Recept och Droppström och nu skratta de båda godt åt hela tilldragelsen.

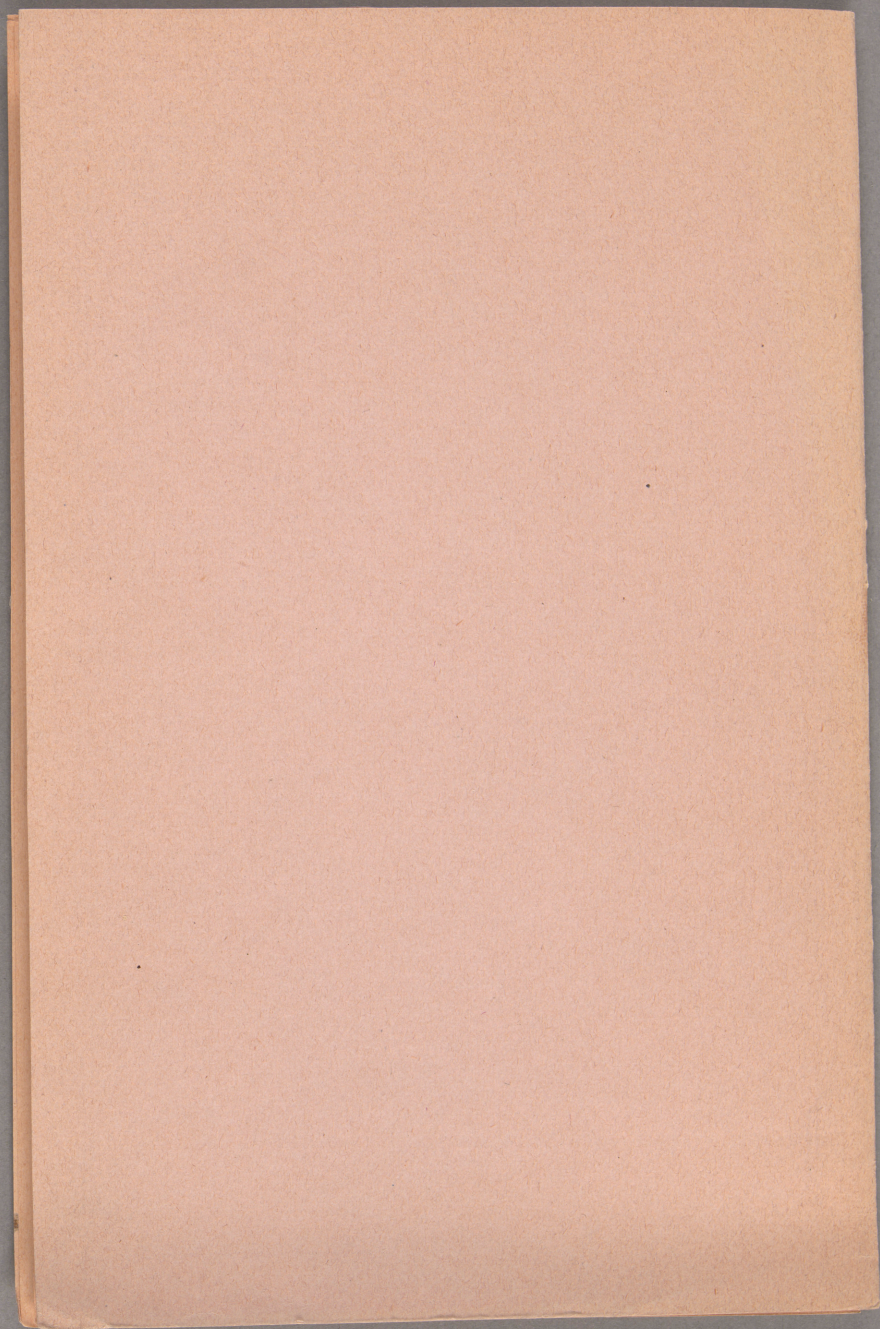
- Bäst att Kajsa är borta, säger doktorn.
— Inte ville jag kråkans död, förklarar apotekaren.
— Skål!

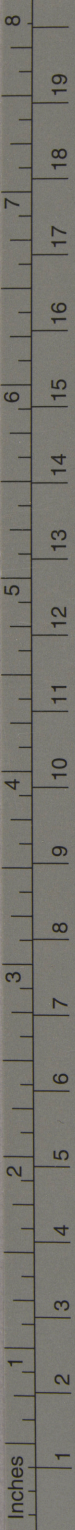
* * *

Kråkan ligger emellertid kvar hos rättskemisten och der må hon hvila i frid, för så vidt hon ej åter-sändes för jordande i fädernebygden — i Helsingland.

Centimetres **TIFFEN** Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
